

רשומות

הצעות חוק

12 בספטמבר 1990

2015

כ"ב באלול ה'תש"ן

עמוד	
296	חוק לעידוד השקעות הון (תיקון מס' 39), התש"ן-1990
302	חוק מס מעסיקים (תיקון מס' 4), התש"ן-1990
303	חוק הליכי תכנון וכניה (הוראת שעה) (תיקון), התש"ן-1990

תוק לעידוד השקעות הון (תיקון מס' 39), התש"ן-1990 [341]

1. תיקון סעיף 18 בסעיף 18(א) לחוק עידוד השקעות הון, התשי"ט-1959 (להלן - החוק העיקרי), במקום "ט"ז בניסן התשנ"א (31 במרס 1991)" יבוא "ז' בטבת התשנ"ג (31 בדצמבר 1992)".
2. תיקון סעיף 23 בסעיף 23 לחוק העיקרי, במקום "ר"כ"ב יבוא "ר"ל 51 ולהוראות הפרק השישי".
3. תיקון סעיף 47 בסעיף 47(א) לחוק העיקרי, במקום "כ"ד בטבת התשנ"ב (31 בדצמבר 1991)" יבוא "ז' בטבת התשנ"ג (31 בדצמבר 1992)".

דברי הסבר

לה או חלק ממנה, אם ראתה שביצועה עשוי לסייע להגשמתה של מטרת חוק זה, ושרצוי לעודד הגשמתה על ידי מתן אישור: תכנית או חלק ממנה, שאושרה כאמור, תהיה לתכנית מאושרת.

(ב) לא אישרה המינהלה את התכנית שהוגשה לה או חלק ממנה, תודיע למבקש את נימוקיה בכתב.

מוצע להאריך את סמכות המינהלה עד יום ט"ז בניסן התשנ"א (31 במרס 1991).

סעיף 2 סעיף 23 לחוק קובע:

"דין נכס מאושר
23. האמור בחוק זה על מפעל מאושר חל גם על נכס מאושר, פרט לסעיפים 22 ו-240."

מוצע כי מסלול ההטבות החלופי וכן הפרק השישי המתאים למענק לא יחולו על בנין.

סעיף 3 סעיף 47 (א) לחוק קובע:

"(א) חברת משקיעי חוץ שהיא בעלת מפעל מאושר שהבקשה לאישורו הוגשה למינהלה עד יום כ"ד בטבת התשנ"ב (31 בדצמבר 1991), תהא חייבת, על הכנסתה החייבת שהוגשה מאותו מפעל, במס חברות כהתאם לאמור בפסקאות (1) עד (3) ותהא פטורה מכל מס אחר עליה:

(1) בשנת מס ששיעור השקעת החוץ שבה הוא 49% או יותר אך פחות מ-74% - בשיעור שלא יעלה על 20% מאותה הכנסה;

(2) בשנת מס ששיעור השקעת החוץ שבה הוא 74% או יותר אך פחות מ-90% - בשיעור שלא יעלה על 15% מאותה הכנסה;

מבוא

המשימה החשובה הניצבת בפני מדינת ישראל כיום היא הגברה ותימרוץ של הפעילות הכלכלית במשק, הרחבת התעסוקה במפעלים קיימים ויצירת מקומות תעסוקה במפעליים חדשים, לשם הקלת האבטלה הקיימת, יצירת מקומות עבודה לישראלים המצטרפים לראשונה למעגל העבודה והאצת קליטתם של עולים חדשים.

בשנים הקרובות תידרש תוספת שנתית משמעותית ביותר של מקומות עבודה חדשים. גידול משמעותי בהשקעות ובמלאי ההון הוא תנאי הכרחי לקליטת תוספת כזו אדם.

במטרה להגדיל את שיעור המועסקים יש לעודד יוזמות חדשות וליצור מנוף להשקעות רבות היקף. השקעות אלו הן שיחוללו את הצמיחה ויביאו תעסוקה שמשק המדינה יצא נשכר מהן.

למטרה זו גובשה תכנית לתקופה של עד סוף שנת 1992. התכנית מרחיבה ומגוונת את אפשרויות העידוד שהמדינה נהנת במסגרת החוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959.

בתיקון המוצע יש משום השלמה חשובה לחוק, המאפשרת מיגוון רחב יותר של השקעות צהייקפים שונים.

החידוש המרכזי המוצע הוא נכונות המדינה להשתתף במימון הסיכונים שהמשקיע נוטל על עצמו על ידי מתן ערבות המדינה להלוואה שמקבל המשקיע, לאחר שהוא השקיע מהוננו שליש מן הסכום הנדרש לצורך הקמת מפעל או הרחבתו.

סעיף 1 סעיף 18 לחוק קובע:

"אישור תכנית
18. (א) המינהלה רשאית, לפי שיקול דעתה ובהתאם לסכומים שתוקצבו למטרה זו בתקציב המדינה, לאשר עד יום ט"ז בניסן התשנ"א (31 במרס 1991), את התכנית שהוגשה

¹ ס"ח התשי"ט, עמ' 234; התש"ן, עמ' 138.

4. בסעיף 94(א) (א5) לחוק העיקרי, במקום "ט"ו בניסן התשנ"א (31 במרס 1991)" יבוא "ז' בטבת התשנ"ג (31 בדצמבר 1992)".

5. בתקופה שמיום תחילתו של חוק זה עד יום ז' בטבת התשנ"ג (31 בדצמבר 1992) יראו בחוק העיקרי כאילו -

(1) האמור בסעיף 10 סומן (א) ואחריו בא:

"(ב) קיבלה רשות מוסמכת, כאמור בסעיף קטן (א) (4) בקשה הקשורה לענין אישור הקמה או הרחבה של מפעל, שנתקיימו בה דרישות החיקוק הנוגע לענין, תשיב הרשות המוסמכת תוך 14 ימים: לא נתנה הרשות המוסמכת תשובתה תוך התקופה האמורה, יראו כאילו ניתנה לבקשה בתום התקופה תשובה חיובית."

(2) במקום הכותרת לפרק הששי נאמר:

"פרק ששי: מענק וערבות המדינה";

ואחריה בא:

"סימן א': הגדרות";

(3) אחרי סעיף 40 נאמר:

"סימן ב': מענק השקעה";

דברי הסבר

מוצע להאריך את התקופה בהתאם לתחולת החוק עד ליום ז' בטבת התשנ"ג (31 בדצמבר 1992).

סעיף 5 לפסקה (1):

סעיף 10 (4) לחוק קובע:

10. אלה תפקידי המינהלה:

(4) להמליץ לפני כל רשות המוסמכת לכך שתעניק במסגרת החיקוקים שבתחום סמכותה או שהיא ממונה על ביצועם, פטור, הנחה, הקלה או רשיון למפעל, לנכס, להשקעה, או להלוואה העשויים לסייע להשגתה של מטרת חוק זה."

על מנת לזרז הליכים, מוצע להגביל את התקופה שבה יהא על הרשות המוסמכת להשיב לפניות. בקשה הקשורה לענין אישור הקמה או הרחבה של מפעל תיענה תוך 14 ימים מיום שהתקבלה ובלבד שמולאו בה כל דרישות החיקוק החלות עליה.

לא ניתנה תשובה לבקשה, יראו כאילו ניתנה תשובה חיובית ביום האחרון שנועד למתן התשובה.

לפסקאות (2) ו(3):

מוצע לשנות את כותרת הפרק הששי ולהוסיף לשם הפרק את המסלול החדש להטבות למשקיעים - "ערבות המדינה", ולחלקו לשלושה סימנים כלהלן:

(3) בשנות המס ששיעור השקעת החוץ שבה הוא 90% או יותר - בשיעור שלא יעלה על 10% מאותה הכנסה;

לענין סעיף קטן זה, "חברת משקיעי חוץ" - חברה בהשקעת חוץ, כשמשמעותה בסעיף 53, שנתקיים בה אחד מאלה:

(1) המפעל שבבעלותה אושר ביום 1 באפריל 1985 או לאחריו;

(2) המפעל שבבעלותה אושר בתקופה שתחילתה כ"א באפריל 1983 וסופה כ"א במרס 1985: לענין זה, "מפעל" - למעט הרחבת מפעל;

מוצע להאריך את התקופה שבה יכולה חברה משקיעי חוץ לפנות למינהלה לצורך קבלת ההטבה במס.

סעיף 4 סעיף 94(א) (א5) לחוק קובע:

"(א) הזכות למענק השקעה כאמור בפרק הששי נתונה לבעל מפעל או לבעל בנין אם -

(א5) קיבל אישור בין יום כ"א באדר ב' התשמ"ו (1 באפריל 1986) לבין יום ט"ו בניסן התשנ"א (31 במרס 1991), וביצע את התכנית תוך התקופה שקבעה המינהלה בכתב האישור, ובלבד שלא עברו 7 שנים מיום שניתן כתב האישור לגבי התכנית המאושרת המקורית."

"סימן ג': ערבות המדינה"

40ב. בסימן זה –

"הון עצמי מזערי" – מזומנים ששולמו בעד מניות שהוקצו כנגד הון שהושקע במסגרת התכנית המאושרת, לרבות פרמיות, בסכום השווה לשליש לפחות מסכום התכנית המאושרת, ובלבד שלא פחת מסכום בשקלים השווה ל-150,000 דולרים של ארצות הברית של אמריקה; לענין זה, "מניות" – למעט מניות הניתנות לפדיון; המינהלה רשאית לאשר במקום השקעה במזומנים, העברת מקרקעין או נכסים מוחשיים אחרים לבעלות המפעל על מנת שישמשו אותו בהתאם לתכנית המאושרת. לענין זה, ייקבע שווי המקרקעין בידי מנהלי מס רכוש וקרן פיצויים ושווי של נכס מוחשי אחר ייקבע בידי פקיד השומה;

"סכום התכנית המאושרת" – כל מרכיבי ההשקעה לרבות הרכוש הקבוע; "ערבות המדינה" – ערבות לפי חוק ערבויות מטעם המדינה, התשי"ח-1958², שתנאיה וערכותה נקבעו ואושרו לפי החוק האמור דרך כלל או לסוגים, להלוואה שנתן תאגיד בנקאי או גוף אחר שאושר לענין זה בידי השרים; השרים יקבעו את שיעור הפרמיה שתשולם בעד ערבות המדינה.

40ג. (א) חברה שהיא בעלת מפעל מאושר שהוא מפעל תעשייתי, בניין תעשייתי או מפעל תיירות, ואשר בעלי מניותיה השקיעו בה הון עצמי מזערי, זכאית לערבות המדינה על מלוא ההלוואה, ובלבד שסכום ההלוואה לא יעלה על שני שלישים מסכום התכנית המאושרת.

(ב) ניתנה ערבות המדינה לפי סעיף זה, יהיה בעל המפעל המאושר זכאי להטבות לפי סעיף 47 או לפי סעיף 51, לפי בחירתו, ולא יהיה זכאי, בקשר לאותה תכנית מאושרת, למענק לפי סעיפים 340 ו-40ד או להלוואה או למענק אחר מכספי תקציב המדינה.

זכות לערבות
המדינה

דברי הסבר

לסעיף 40 יג המוצע:

מוצע כי בעל מפעל מאושר של מפעל תעשייתי, בניין תעשייתי או מפעל תיירות, אשר השקיע הון עצמי מזערי, דהיינו שליש לפחות מסכום התכנית המאושרת יהא זכאי לערבות מדינה על מלוא ההלוואה.

תקרת הערבות נקבעה להלוואה שלא תעלה על שני שלישים מסכום התכנית המאושרת. בעל מפעל מאושר שקיבל ערבות מדינה יהא זכאי להטבות במס הקבועות בחוק ובהתאם לתנאים הקבועים בחוק, אך לא יהא זכאי למענק אחר כלשהו מתקציב המדינה.

את ההודעה בדבר הבחירה במסלול ערבות המדינה יש למסור בכתב בעת הגשת הבקשה לאישור התכנית, ומיום אישור התכנית אין לשנות את ההודעה.

ימן א': הגדרות:
ימן ב': מענק השקעה;
ימן ג': ערבות המדינה.

נספח (4):

הגדרת "הון עצמי מזערי" מבהירה כי תנאי לקבלת יבות המדינה הוא שבעלי המניות, בחברה בעלת המפעל, זקיעו בה הון עצמי בשיעור של שליש לפחות מן התכנית מאושרת.

שלא כמו במענק, סכום התכנית המאושרת כולל את כל יכיבי ההשקעה בתכנית ולא רק השקעה ברכוש קבוע.

הגדרת ערבות מדינה מבהירה כי מדובר בערבות לפי ק ערבויות מטעם המדינה, התשי"ח-1958, שתנאיה קבעו ויאשרו בידי ועדת הכספים של הכנסת דרך כלל ולפי גים.

ס"ח התשי"ח, עמ' 139.

(ג) המבקש ערבות המדינה יודיע על כך בכתב למינהלה בעת הגשת הבקשה לאישור התכנית: הודיע כאמור, לא יהיה רשאי לשנות את הודעתו מיום אישור התכנית.

40.ד. (א) חברה שהיא בעלת מפעל מאושר שהוא מפעל תעשייתי או בניין תעשייתי, ואשר בעלי מניותיה השקיעו בה הון עצמי מזערי, רשאית לבחור במסלול משולב שבו תהיה זכאית -

מסלול משולב

(1) למענק השקעה כשיעור הקטן מהשיעור הקבוע בתוספת -

ב' - 13% באזור פיתוח א'

ב' - 10% באזור פיתוח ב';

(2) לערבות המדינה על מלוא סכום ההלוואה, ובלבד שסכומה לא יעלה על סכום המתקבל מהפחתת סכומי מענק ההשקעה וכל מענק אחר מכספי תקציב המדינה וסכום ההון העצמי, מסכום התכנית המאושרת.

(ב) חברה שהיא בעלת מפעל מאושר שהוא מפעל תיירות, ואשר בעלי מניותיה השקיעו בה הון עצמי מזערי, רשאית לבחור במסלול משולב שבו לא תהיה זכאית למענק השקעה, ותהיה זכאית לערבות המדינה על מלוא סכום ההלוואה, ובלבד שסכומה לא יעלה על הסכום המתקבל מהפחתת סכומי מענק מתקציב המדינה וסכום ההון העצמי, מסכום התכנית המאושרת.

(ג) מי שבחר במסלול המשולב לא יהיה זכאי להטבות לפי סעיף 51.

(ד) המבקש לבחור במסלול המשולב יודיע על כך בכתב למינהלה בעת הגשת הבקשה לאישור התכנית: הודיע כאמור, לא יהיה רשאי לשנות את בחירתו מיום אישור התכנית.

40.טו. (א) בתקופת ההטבות כמשמעותה בסעיף 47, לא יוקטן ריאליית סכום ההון שלפיו חושבה ההלוואה בערבות המדינה, שלא כתוצאה מהפסדים; לענין זה, "הקטנת הון" - לרבות כל סכום שנתן בעל מפעל מההון האמור לבעל שליטה או זקה אותו לחובתו, הכל בין במישרין ובין בעקיפין, לרבות סכומים שחולקו כדיבידנד, אך למעט דיבידנד שחולקו הותרה בהתאם לתקנות שקבעו השרים ולמעט סכומים אחרים שאת סוגיהם קבעו השרים בתקנות, ורשאים הם לקבוע תקרות לסכומים כאמור.

הקטנת הון

דברי הסבר

מאושר שבחר במסלול זה זכאי לערבות המדינה על מלוא סכום ההלוואה, בתנאי שסכום ההלוואה לא יעלה על הסכום אשר מתקבל מהפחתת סכומי המענק וסכום ההון העצמי מסכום התכנית המאושרת.

בעל מפעל מאושר שהוא מפעל תיירות, לא יהא זכאי להטבות במס על פי המסלול החלופי הקבוע בחוק.

לסעיף 40 טו המוצע:

הואיל והמדינה ערבה להלוואה שקיבל בעל מפעל מאושר נקבע איסור להקטין את ההון הריאלי. עם זאת מוצע כי השרים יהיו רשאים לקבוע בתקנות כללים לחלוק דיבידנד או סכומים אחרים.

לסעיף 40 המוצע:

מוצע לקבוע מסלול הטבה נוסף שהוא שילוב של שני המסלולים הקיימים. בעל מפעל מאושר של מפעל תעשייתי או בניין תעשייתי, אשר השקיע הון עצמי מזערי רשאי לבחור במסלול זה. מי שבחר במסלול זה יקבל מענק בהתאם לקבוע בתוספת לחוק, פחות 13% באזור פיתוח א' ופחות 10% באזור פיתוח ב'. עם זאת יוכל לקבל ערבות מדינה על הלוואה שיקבל, בתנאי שההלוואה לא תעלה על סכום המתקבל מהפחתת סכומי המענק וההון העצמי מסכום התכנית המאושרת.

גם בעל מפעל מאושר שהוא מפעל תיירות אשר השקיע הון עצמי מזערי, רשאי לבחור במסלול זה. מפעל תיירות

(ב) בלי לגרוע מכל סמכות או תרופה אחרת בשל אי קיום הוראות סעיף קטן (א), תיחשב הקטנת הון כאמור להפרת הסכם ההלוואה שניתנה בערבות המדינה.

(ג) חולק דיבידנד לבעל שליטה בניגוד להוראות סעיף קטן (א), יהיה בעל השליטה חייב בהחזרתו לבעל המפעל תוך 7 ימים מדרישת המינהלה, בתוספת ריבית פיגורים או הפרשי הצמדה וריבית כמשמעותם בסעיף 75(א).

40טז. ניתנה הלוואה בערבות המדינה וקבעה המינהלה שבעל המפעל לא מילא אחר הוראות חוק זה או לא ביצע את התכנית המאושרת או לא קיים את כל תנאי האישור, או הושגה ההלוואה בערבות המדינה על יסוד הודעות כוזבות או מטעות ביוזעין, הרי בלי לגרוע מכל סמכות או תרופה אחרת, ייחשב הדבר להפרת הסכם ההלוואה שניתנה בערבות המדינה.

אי קיום הוראות החוק או תנאי האישור

40יז. (א) המינהלה רשאית לקבוע כללים לביצוע הוראות סימן זה, לרבות סדרי הגשת הבקשה למתן ערבות המדינה, הפרטים שייכללו בה, המסמכים שיצורפו אליה, המועדים שבהם תינתן ערבות המדינה לשיעורין או בבת אחת.

תחולת הוראות

(ב) אין באמור בסעיף קטן (א) כדי לגרוע מן הסמכויות לפי חוק ערבויות מטעם המדינה, התשי"ח-1958, ובלבד שהתנאים והערובות ייקבעו לפי החוק האמור דרך כלל או לסוגים."

(5) בסעיף 51 -

(א) בסעיף קטן (א), אחרי "הבקשה לאישור המפעל" בא "ביקשה כאמור, לא תהיה רשאית לשנות את בחירתה מיום אישור התכנית";

דברי הסבר

מסלול הטבות חלופי) במקום כל הטבות במס אשר היא זכאית להן לפי סעיף 47 ובמקום כל המענקים שהיא זכאית להם, והכל בשל אותו מפעל, ובלבד שביקשה זאת בכתב במועד הגשת הבקשה לאישור המפעל: בסעיף זה - "מענק" - הלוואה או מענק מכספי תקציב המדינה בשל היות המפעל מפעל מאושר; "חברה" - למעט חברה שחל עליה סעיף 64 לפקודה ולמעט קיבוץ כמשמעותו בסעיף 54 לפקודה; "מפעל" - מפעל שאושר כמפעל מאושר כיום כ"א באדר ב' התשמ"ו (1 באפריל 1986) או לאחריו, או שאושר לפני המועד האמור בלבד שעד איתו מועד לא קיבלה החברה מענק בשלה;

(ב) בעל מפעל שבחר במסלול הטבות חלופי יהיה זכאי להטבות שלהלן בשל הכנסתו החייבת שהושגה מאותו מפעל:

- (1) אם המפעל נמצא באזור פיתוח א' - פטור ממש במשך 10 שנים מתחילת תקופת ההטבות;
- (2) אם המפעל נמצא באזור פיתוח ב' - פטור ממש במשך 6 שנים מתחילת תקופת ההטבות, והטבות במס על פי סעיף 47 ביתרת תקופת ההטבות;

הקטנת ההון בניגוד לתקנות תיחשב להפרת הסכם ההלוואה. חולק דיבידנד בניגוד לתקנות, יחוייב מקבל הדיבידנד בעל שליטה בחברה להחזיר את הדיבידנד בתוספת ריבית פיגורים או הפרשי הצמדה וריבית.

לסעיף 40טז המוצע:

מוצע לקבוע שאי קיום הוראות החוק לעידוד השקעות הון, אי ביצוע התכנית או השגת ערבות המדינה על יסוד הודעות כוזבות ייחשבו כהפרה של הסכם ההלוואה.

לסעיף 40יז המוצע:

מוצע כי המינהלה תהא רשאית לקבוע כללים להגשת תכניות לאישור מרכזי ההשקעות לצורך קבלת ערבות המדינה. מודגש כי הכללים שהמינהלה תקבע יהיו בכפיפות לחוק הערבויות מטעם המדינה.

לספטה (5):

סעיף 51 לחוק קובע:

"מסלול הטבות חלופי

51. (א) חברה הזכאית לקבל מענק כשל מפעל שבבעלותו, תהא זכאית להטבות המפורטות בסעיף קטן (ב) (להלן -

(ב) בסעיף קטן (ב), במקום פסקה (3) בא:

"(3) אם המפעל נמצא באזור אחר -

(א) אם המפעל הוא מפעל תעשייתי, בניין תעשייתי או מפעל תיירות כהגדרתם בסעיף 40א, ובחברה בעלת המפעל נתקיימו תנאי הזכאות לערבות המדינה לפי סעיף 40ג (א) והיא ויתרה עליה - פטור ממס במשך 4 שנים מתחילת תקופת ההטבות, והטבות במס על פי סעיף 47 ביתרת תקופת ההטבות; ההטבות הקבועות בפסקת משנה זו יינתנו רק אם החברה ביקשה זאת בכתב במועד הגשת הבקשה לאישור המפעל; ביקשה כאמור, לא תהיה רשאית לשנות את בחירתה מיום אישור התכנית;

(ב) בכל מקרה אחר - פטור ממס במשך שנתיים מתחילת תקופת ההטבות, והטבות במס על פי סעיף 47 ביתרת תקופת ההטבות.;"

(ג) האמור בסעיף קטן (ג) יסומן (1) ואחרינו בא:

"(2) נתנה החברה הלוואה לבעל שליטה בה כהגדרתו בסעיף 3(ט)(1) לפקודה, והריבית על הלוואה נמוכה מהריבית שהיה משלם לווה מרצון למלווה מרצון, יחולו הוראות פסקה (1) כאילו חילקה החברה דיבידנד בגובה הלוואה.;"

(ד) בסעיף קטן (1) אחרי "מפעל תעשייתי" בא "או בנין תעשייתי כהגדרתם בסעיף 40א".

דברי הסבר

(3) החברה שכרה לשימוש המפעל מבנה שבשלו קיבל אדם אחר מענק, ולדעת פקיד השומה קיימים יחסים מיוחדים בין החברה לבין המשכיר.

(ו) אגודה שיתופית שבחברה במסלול הטבות חלופי, לא יחולו הוראות סעיף 62 לפקודה עליה משנת המס שבה בחרה כאמור.

(ז) חברה בעלת מפעל מאושר שהוא מפעל תעשייתי הנמצא באזור שאינו אזור פיתוח א' או ב' ואשר אינה זכאית למענק בשלו, תהא זכאית בשל הכנסתה החייבת שהושגה מאותו מפעל, להטבות הקבועות בסעיף קטן (ב)(3), אם המינהלה אישרה את תכניתה לעניין זה."

בסעיף זה מוצעים מספר תיקונים:

(א) מוצע להוסיף כי חברה שבחברה בהטבות במס לא תהא רשאית לשנות את בחירתה מיום אישור התכנית.

(ב) כמו כן מוצע כי חברה בעלת מפעל מאושר באזור שאינו אזור א' או אזור ב', אשר ויתרה על ערבות מדינו תקבל פטור ממס במשך 4 שנים במקום שנתיים כפי שהיה עו כה.

(ג) מוצע כי הלוואה שנתנה חברה לבעל שליטת בריבית נמוכה מהריבית המקובלת תיחשב לחלוקת דיבידנד

(3) אם המפעל נמצא באזור אחר - פטור ממס למשך שנתיים מתחילת תקופת ההטבות, והטבות במס על פי סעיף 47 ביתרת תקופת ההטבות.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), חברה המחלקת דיבידנד מתוך הכנסה של מפעל שהושגה כתקופה שבה היתה החברה פטורה ממס לפי סעיף קטן (ב), תהא חייבת בשנת המס שבה חולק הדיבידנד, במס חברות על סכום הדיבידנד המחולק בשיעור מס החברות שהיתה חייבת בו על הכנסתה בשנה שבה הופקה ההכנסה אילולא בחרה במסלול ההטבות החלופי; המס האמור ישולם לפקיד השומה יחד עם מס ההכנסה שיש לנכותו במקור ממקבל הדיבידנד, ויחולו לגביו כל ההוראות המתייחסות לניכוי במקור; לענין זה, "סכום הדיבידנד המחולק" - לרבות סכום מס החברות החל בשל חלוקתו;

(ד) כנוסף זה, "תקופת ההטבות" - כאמור בסעיף 45(א).

(ה) הוראות סעיף זה לא יחולו אם נתקיים אחד מאלה:

(1) החברה שכרה לשימוש המפעל ציוד שבש"ל קיבל אדם אחר מענק;

(2) החברה שכרה לשימוש המפעל מבנה שבשלו קיבל אדם אחר מענק, ולחברה זכות לרכוש את המבנה;

(6) אחרי סעיף 94 בא:

הזכות לערכות המדינה 94א. הזכות לערכות המדינה כאמור בסימן ג' לפרק הששי נהונה לבעל מפעל מאושר כל עוד לא עברו שלוש שנים מיום שניתן כתב אישור לגבי התכנית המאושרת.

הוראת מעבר 6. מי שקיבל אישור החל ביום ד' בטבת התש"ן (1 בינואר 1990) וטרם קיבל מענק לפי הפרק הששי לחוק העיקרי, יהיה זכאי לקבל לפי בחירתו, במקום ההטבות לרבות המענק, כפי שהיו לפני תחילתו של חוק זה - את אלה שנקבעו בחוק זה: הודעה על הבחירה כאמור תינתן בכתב למנהל תוך שלושה חדשים מיום פרסומו של חוק זה.

דברי הסבר

סעיף 6 מוצע לאפשר לבעל מפעל מאושר שקיבל אישור החל מיום 1 בינואר 1990 לבחור אילו הטבות ברצונו לקבל - אם לפי התיקון או לפי המצב הקודם אם הוא טרם קיבל מענק.

(ד) מוצע כי ההטבות במס החלות על בעל מפעל תעשייתי יחולו גם על בעל בניין תעשייתי, דהיינו בניין שהוקם בהתאם לתכנית מאושרת למטרת השכרה.

לסעיף 94א המוצע:

סעיף זה בא להחיל את הזכות לערכות המדינה גם לבעל מפעל מאושר שקיבל כתב אישור בשלוש השנים האחרונות.

תוק מס מעסיקים (תיקון מס' 4), התש"ן-1990 [342]

תיקון סעיף 2 1. האמור בסעיף 2 לחוק מס מעסיקים, התשל"ה-1975¹ (להלן - החוק העיקרי), יסומן (א) ואחריו יבוא:

"(ב) שר האוצר רשאי בצו, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לשנות את השיעור הקבוע בסעיף קטן (א) ולקבעו בין 0% לבין 4% והוא רשאי לעשות כן לגבי סוגים של מעסיקים."

דברי הסבר

כדי לעודד את התעסוקה במגזר העסקי מוצע להסמיך את שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, להקטין או לבטל את המס, דרך כלל או לסוגי מעסיקים.

סעיף 2 לחוק מס מעסיקים, התשל"ה-1975, קובע כי מעסיק יהא חייב במס בשיעור של 4% מסך כל הכנסת עבודה ששילם.

בתיקון משנת התש"ם נקבע, כי מעסיקים במפעל תעשייתי שעיקר פעולתו פעילות ייצורית, במשק חקלאי, במלונאות ובבניית בתי מגורים, פטורים ממס מעסיקים.

¹ ס"ח התשל"ה, עמ' 118; התשל"ז, עמ' 22; התש"ם, עמ' 68; התש"ן, עמ' 53.

חוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה) (תיקון), התש"ן-1990 [343]

1. בסעיף 1 לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990¹ (להלן – החוק), אחרי תיקון סעיף 1 "לצרכי הדיור" יבוא "והתעסוקה" ואחרי "ומחוסרי דיור" יבוא "ותעסוקה".
2. בסעיף 2(א) לחוק –
 - (1) בהגדרת "הועדה", אחרי "למגורים" יבוא "ולתעשייה";
 - (2) אחרי הגדרת "מתכנן מחוז" יבוא:

"תעשייה" – כל תעשייה שהיא, למעט תחנות כח, תעשייה כימית בסיסית, מפעלים לייצור חמרי הדברה, בתי יציקה למתכות, משחטות ומפעלים לטיפול בפסולת רעילה."
3. בסעיף 3(א) לחוק –
 - (1) כרישה, אחרי "למגורים" יבוא "ולתעשייה";
 - (2) אחרי פסקה (9) יבוא:

"(10) בתכנית הכוללת ייעוד שטח למבני תעשייה – נציג שר התעשייה והמסחר."

דברי הסכר

- (1) יושב ראש הועדה המחוזית או מי ששר הפנים מינה, והוא יהיה יושב ראש הועדה;
- (2) ראש הרשות המקומית שלתחומה מיועדת התכנית הנדונה, או אחד מסגניו שהוא יקבע, והוא יהיה ממלא מקומו של היושב ראש בהעדרו;
- (3) מתכנן המחוז או עובד לשכת תכנון מחוזית שמינה יושב ראש הועדה המחוזית;
- (4) נציג שר הבינוי והשיכון;
- (5) נציג מינהל מקרקעי ישראל;
- (6) נציג שר התחבורה;
- (7) חבר מועצת הרשות המקומית שלתחומה מיועדת התכנית הנדונה, שתבחר המועצה; אולם אם הרשות המקומית נמצאת בתחום מרחב תכנון מקומי כאמור בסעיף 19 לחוק התכנון, יבוא במקום חבר המועצה, חבר הועדה המקומית שתבחר הועדה המקומית;
- (8) מהנדס הרשות המקומית שלתחומה מיועדת התכנית הנדונה;
- (9) יושב ראש הועדה לשמירה על קרקע חקלאית או נציג אחר של שר הפנים בוועדה האמורה.

סעיף 1 לחוק קובע:

"מטרת החוק

1. "חוק זה בא לקבוע, כהוראת שעה, הסדרים מיוחדים לאישור תכניות בניה, לשם היערכות דחופה למתן פתרון לצרכי הדיור במדינה – לקליטת עליה, זוגות צעירים ומחוסרי דיור."

התיקון המוצע מיועד לסייע בהגברת התעסוקה ולפיכך יש לקבוע בין שאר מטרות החוק גם תעסוקה.

סעיף 2 סעיף 2 לחוק קובע:

"הגדרות ופרשנות

"הועדה" – הועדה לבניה למגורים שהוקמה לפי סעיף 3;

בסעיף זה מוצע לכלול תעשיות, למעט תעשיות שלהן השפעה מזיקה ניכרת על הסביבה אשר יש בהן חשש למטרדים. פרקי הזמן הקצרים בחוק זה אינם מספיקים לטפל באותן תעשיות שלא נכללו בו, כאמור.

סעיף 3 סעיף 3 לחוק קובע:

"ועדה לבניה למגורים

"בתחומי כל מחוז יוקמו ועדה או ועדות לבניה למגורים" וזה הרכבן:

¹ ס"ח התש"ן, עמ' 166.

- תיקון סעיף 4 4. בסעיף 4 לחוק, סעיף קטן (ב) יסומן (ג) ולפניו יבוא:
- ”(ב) הועדה מוסמכת לדון ולהחליט בדבר אישור תכניות שענינן הקמת מבנים לתעשייה, ובלבד ששטחם הכולל של המבנים המיועדים להקמה על פי תכנית לא יפחת מ־1000 מטרים רבועים: תכניות כאמור יכול שיוגשו לוועדה או שיועברו אליה ממוסד תכנון אחר, על ידי ועדה מקומית או על ידי רשות מקומית שלתחומן מיועדת התכנית או על ידי בעלי זכויות במקרקעין שהתכניות חלות עליהן.”
- תיקון סעיף 5 5. בסעיף 5 לחוק, בפסקה (7), אחרי ”מונה חוקר” יבוא ”או החליטה הועדה להורות על הכנת תסקיר השפעה על הסביבה, כאשר לדעתה יש בביצוע התכנית כדי להשפיע השפעה ניכרת על הסביבה.”

תיקון סעיף 6 6. בסעיף 6 לחוק –

(1) בסעיף קטן (א), המלים ”ומה יהיו הזכויות והחובות הנובעות מפגיעתה” – יימחקו;

(2) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

”(ד) פקע תקפה של התכנית, לא יותרו בניה או שימוש בתחום התכנית אלא בהתאם לתכנית שקדמה לה, ופיצויים ששולמו או היטל השבחה שנגבה לפי התכנית שפקעה, יוחזרו למשלם בצירוף הצמדה למדד המחירים לצרכן מיום תשלומם ועד להחזרתם בפועל.”

דברי הסבר

סעיף 4 4. סעיף 4 לחוק קיבע:

”סמכות ועדה ותוקף תכנית

(א) הועדה מוסמכת לדון ולהחליט בדבר אישור תכניות שענינן הקמת 200 יחידות מגורים ומעלה, בין אם הן כוללות מבנים למסחר ושירותי ציבור הנלווים להן ובין אם לאו: תכניות כאמור יכול שיוגשו לה או יועברו אליה ממוסד תכנון אחר, על ידי ועדה מקומית שלתחומן מיועדת התכנית או על ידי בעלי זכויות במקרקעין שהתכנית חלות עליהן.”

בסעיף זה מוצע, כי סמכות הועדה לתעשייה תהיה כסמכות הועדה לבניה למגורים, הואיל והועדה תעסוק גם במבני תעשייה. במקרה זה משך זמן ההחלטה יהיה 30 ימים בדומה לסמכות הנתונה לוועדה שהתנגדויות בה נשמעות באמצעות חוקר.

סעיף 5 5. סעיף 5 לחוק קובע:

”תחולת הוראות חוק התכנון והתאמתן

הועדה תשמע התנגדויות בעצמה או באמצעות חוקר כמשמעותו בסעיף 107א' לחוק התכנון, ותחליט בהן, וכן תחליט לאשר את התכנית עם או בלי שינויים או כתנאים שתקבע, או לדחותה, הכל תוך 20 ימים מתום המועד להגשת התנגדויות כאמור בפסקה (5): מונה חוקר, יוארך המועד האמור ב־10 ימים.”

מוצע להסמיק את הועדה להורות על הכנת תסקיר השפעה על הסביבה, כאשר יש לדעתה בביצוע התכנית כדי להשפיע השפעה ניכרת על הסביבה.

סעיף 6 6. סעיף 6 לחוק קובע:

”תוקף תכנית

(א) תנאי לתכנית שאושרה לפי חוק זה הוא כי יוחל בביצועה בתוך שנתיים מיום אישורה: הועדה תקבע בתכנית מה ייחשב כתחילת ביצועה ומה יהיו הזכויות והחובות הנובעות מפגיעתה.

(ב) חלפו שנתיים מיום אישורה של תכנית לפי חוק זה, ימסור יושב ראש הועדה המחוזית לוועדה המחוזית הודעה על מצב ביצועה.

(ג) קבעה הועדה המחוזית כי לא הוחל בביצוע התכנית, תודיע לוועדה המקומית ולמגיש התכנית כי פקע תקפה של התכנית וכי יחולו הזכויות והחובות הנובעות מכך.”

הסעיף מוסר בידי הועדות לבניה למגורים את הקביעה בדבר הזכויות והחובות הנובעים מפגיעת תכנית.

נסיון הפעלת החוק החל ביום תחילתו, והצורך לקבוע כללים אחידים בכל הארץ מחייב לקבוע בחוק עצמו את הזכויות והחובות הנובעים מפגיעתו, ולא להותירו לקביעת כל ועדה בנפרד. לפגיעת תכנית יש משמעות לענין היתרים לבניה ולשימוש בקרקע ולתשלומי היטל השבחה ופיצויים. מוצע לקבוע כי במקרה שהתכנית לא מומשה, יוחזרו התשלומים כשהם צמודים למדד המחירים לצרכן.

“לרבות תקנות בדבר הכנת תסקירים מקוצרים להשפעה על הסביבה שיצורפו לתכניות במקרים שיידרשו לפי חוק זה.”

דברי הסבר

בסעיף זה מוצע לקבוע במפורש את סמכות השר להתקין תקנות בדבר תסקירי השפעה על איכות הסביבה, והכוונה היא שיוכנו תסקירים מקוצרים שיצורפו לתכניות מסוימות.

סעיף 7 סעיף 7 לחוק קובע:

“שר הפנים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.”

